

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

11.09.2013

Valtioneuvoston kirjelmä ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (työvoiman liikkuvuuden toimeenpanodirektiivi) (U 34/2013 vp)

Ihmisoikeusliitto kiittää mahdollisuudesta osallistua kuulemiseen ja haluaa kiinnittää valiokunnan huomion kahteen ongelmaan, jotka vaarantavat syrjinnän uhrien oikeusturvan toteutumisen työelämässä.

1. Suomi on 24.6.2013 saanut virallisen huomautuksen Euroopan komissiolta. Suomessa ei ole yhdenvertaisuutta edistävää elintä, jonka tehtävänä on avustaa syrjinnän uhriksi joutuneita henkilöitä työelämässä. Huomautuksen mukaan yhdenvertaisuuslaki ei tästä syystä täytä ns. syrjintädirektiivin (2000/43/EY) vaatimuksia.
2. Syrjinnän uhrien näkökulmasta käytettävissä olevat oikeusturvakeinot ovat tarpeettoman monimutkaisia. Myös työelämässä syrjintää valvovat useat viranomaiset. Toimivaltaisen viranomaisen löytäminen on syrjinnän uhrille vaikeaa, sillä valvontaviranomaisten mandaatit rajoittuvat joko tiettyyn syrjintäperusteeseen tai elämänalaan.

Nyt käsiteltävänä oleva ehdotus edellyttää samanlaista oikeusturvaa työelämässä kuin edellä mainittu direktiivi. Ihmisoikeusliiton näkemyksen mukaan syrjinnän uhrien oikeusturvaa työelämässä on parannettava, jotta sekä nyt käsiteltävänä olevan direktiivin että ns. syrjintädirektiivin vaatimukset täyttyvät. Oikeusturvan parantaminen on mahdollista toteuttaa käynnissä olevassa yhdenvertaisuuslain uudistamisprosessissa.

Viimeisin yhdenvertaisuuslakia koskeva luonnos hallituksen esitykseksi on päivätty 12.4.2013. Ihmisoikeusliiton näkemyksen mukaan hallituksen esitystä on muutettava siten, että yhdenvertaisuusvaltuutetulla ja työsuojeluviranomaisilla on rinnakkainen toimivalta työelämän valvonnassa. Työsuojeluviranomaisilla on tietosuojavaltuutetun kanssa vastaava rinnakkainen toimivalta tietosuojan valvonnassa. Yhdenvertaisuusvaltuutetun laaja toimivalta työelämässä parantaisi myös syrjinnän uhrien oikeusturvaa lisäämällä oikeusturvakeinojen saavutettavuutta ja vaikuttavuutta.

Helsingissä syyskuun 10. päivänä 2013

Ihmisoikeusliitto ry

Milla Aaltonen
tutkimuspäällikkö